

دستور العمل نحوه تاسیس، اداره و انحلال
مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی
تخصصی سلامت جنسی

۱۳۹۹

سازمان بحسرتی کشور
مرکز توسعه یشگیری
دفتر مشاوره و امور روانشناختی

به نام خداوند حکیم

نظر به اینکه مطابق بند ۶ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی و جزء ۸ بند پ ماده ۵۷ احکام دائم برنامه ششم توسعه، صدور پروانه فعالیت برای ایجاد مراکز خدمات مشاوره اجتماعی و روانشناختی اجتماعی و همچنین کلینیک‌های روانشناسی بر عهده سازمان بهزیستی کشور می‌باشد؛ این دستورالعمل جهت اجرایی شدن مفاد فوق و آیین‌نامه‌های آن و بند ۶ دستورالعمل مراکز و موسسات (ماده ۲۶) مصوب ۱۳۹۵ شورای معاونین سازمان بهزیستی، توسط مرکز توسعه پیشگیری تهیه شده است و مبنای کار بهزیستی استان‌ها و کمیسیون‌های صدور پروانه در ستاد مرکزی و استان‌ها خواهد بود.

در راستای تخصصی نمودن مراکز خدمات روانشناسی و مشاوره، مراکز خدمات روانشناختی و مشاوره تخصصی سلامت جنسی با بهره‌گیری از کادری متخصص و باتجربه در حوزه ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره‌ای به افراد و خانواده‌ها و با هدف ارتقاء پیشگیری، آموزش در حوزه سلامت جنسی و ارائه خدمات تخصصی روانشناختی و مشاوره‌ای در ابعاد روانی، اجتماعی و به‌زیستن افراد در این حوزه دستورالعمل مراکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی تدوین می‌گردد.

با گذشت قریب به یک دهه از تدوین و ابلاغ دستورالعمل تاسیس مراکز مشاوره تخصصی در سال ۱۳۸۵ و بازنگری آن در سال ۱۳۹۱، پس از دریافت بازخوردهای متعدد از کارشناسان مسئول مشاوره استان‌ها و با توجه به سیاست دفتر مشاوره و امور روانشناختی، بازنگری آن مجدداً در دستور کار قرار گرفت. به همین منظور کمیته تخصصی سلامت جنسی در دفتر مشاوره و امور روانشناختی تشکیل گردید و جلسات متعددی طی ساعات متمادی با حضور کارشناسان دفتر مشاوره و خدمات روانشناختی بهزیستی کشور و اساتید مجرب دانشگاهی برگزار گردید و بر روی مفاد دستورالعمل بحث و تبادل نظر شد.

ثمره این جلسات بازنگری جامع در مفاد دستورالعمل مذکور و اصلاح آن به دستورالعمل «مراکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی» است.

تمام مندرجات در این دستورالعمل بر اساس ارزش‌های اسلامی و شرعی می‌باشد.

ماده ۱- تعاریف:

۱- **دستورالعمل اجرایی موضوع بندهای ۱ تا ۱۲ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت:** منظور دستورالعملی است که در آن نحوه صدور و تمدید پروانه فعالیت شرح داده شده است و منبعا مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) خوانده می‌شود.

۲- **موافقت اصولی:** موافقتنامه‌ای است که پس از طی مراحل پیش‌بینی‌شده در این دستورالعمل و آیین‌نامه داخلی ماده ۲۶ توسط کمیسیون ماده ۲۶ استان با اعتبار ۱۸ ماه برای متقاضیان صادر می‌شود تا نسبت به آماده‌سازی ساختمان، تجهیز و تامین نیروی انسانی مورد نیاز و کسب تاییدیه‌های لازم اقدام نمایند. شایان ذکر است، اعتبار موافقت اصولی تنها یکبار و به مدت شش ماه قابل تمدید است.

۳- **پروانه فعالیت:** مجوزی است که برای شروع و تداوم فعالیت مرکز پس از تجهیز و تامین و معرفی نیروی انسانی مورد نیاز صادر می‌شود.

۴- **صاحب امتیاز:** به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می‌شود که پس از طی مراحل پیش‌بینی‌شده، یک یا چند مجوز صادره از سوی سازمان بهزیستی اعم از پروانه تاسیس یا پروانه فعالیت را دریافت و اقدام به تاسیس مرکز یا موسسه غیردولتی می‌نماید.

۵- **مسئول فنی:** شخص حقیقی واجد شرایطی است که از طرف صاحب امتیاز (حقیقی یا حقوقی) به بهزیستی استان معرفی می‌شود و پس از تایید کمیسیون ماده ۲۶ بهزیستی استان، برای وی پروانه مسئول فنی صادر می‌شود تا در مرکز مربوطه مطابق با دستورالعمل تخصصی انجام وظیفه نماید.

۶- **سلامت جنسی:** عبارت است از ابعاد جسمانی، روانی، اجتماعی و به‌زیستن مرتبط با مسایل جنسی، به‌گونه‌ای که این ابعاد با یکدیگر هماهنگی داشته باشند. (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۰۴)

۷- **مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی سلامت جنسی:** مرکزی است که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با کسب پروانه از سازمان بهزیستی تاسیس می‌شود و تحت نظارت آن سازمان خدمات تخصصی روان‌شناختی، مشاوره‌ای و آموزشی در حوزه‌های روانی، اجتماعی و به‌زیستن مرتبط با سلامت جنسی را

ارائه می‌کند و در حوزه جسمانی سلامت جنسی به مراکز و افراد ذی‌صلاح ارجاع می‌دهد.

ماده ۲- هدف

هدف از تاسیس مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی سلامت جنسی، ارتقاء، پیشگیری، آموزش و ارائه خدمات تخصصی روان‌شناختی و مشاوره‌ای در ابعاد روانی، اجتماعی و به‌زیستن سلامت جنسی است.

ماده ۳- شرح وظایف مرکز

۱- ارائه خدمات تخصصی روان‌شناختی و مشاوره‌ای در حوزه سلامت جنسی شامل:

۱-۱- مصاحبه و ارزیابی

۲-۱- سنجش با استفاده از آزمون‌های روانی

۳-۱- پیشگیری

۴-۱- آموزش و روان‌درمانی با رعایت تمام جوانب شرعی، علمی و نیز تفکیک جنسیتی در خصوص موضوعات ذیل:

الف- اضطراب در مسائل جنسی

ب- افسردگی ناشی از مسائل جنسی

پ- وسواس جنسی

ت- اعتماد به نفس جنسی

ج- کنترل خشونت جنسی

چ- کنترل رفتارهای خشونت‌آمیز در روابط جنسی

ه- هویت‌یابی جنسی

د- تربیت و بهداشت جنسی

۵-۱- ارزیابی جنسی زوجین قبل از ازدواج

- ۱-۶- ارائه مشاوره و روان‌درمانی افراد آزاردیده جنسی
- ۱-۷- ارائه مشاوره و روان‌درمانی جهت افراد با انحرافات جنسی
- ۱-۸- ارائه مشاوره و روان‌درمانی جهت افراد با مشکلات جنسی
- ۱-۹- ارائه مشاوره و روان‌درمانی جهت افراد با اعتیاد جنسی
- ۱-۱۰- ارزیابی و تشخیص ملال جنسی
- ۲- تشکیل تیم تخصصی متشکل از متخصصین حوزه سلامت جنسی و نظارت و توانمندسازی مستمر آنان.
- ۳- نیازسنجی، آموزش و توانمندسازی نیروهای تخصصی این حوزه.
- ۴- نیازسنجی، آموزش و توانمندسازی مراجعان.
- ۵- ارجاع به سایر مراکز مشاوره تخصصی در صورت عدم تطابق نیاز مراجع با فعالیت‌های تخصصی مرکز مطابق با بند ۱ همین ماده.

ماده ۴- کمیته ارزیابی مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی سلامت جنسی

کمیته ارزیابی مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی سلامت جنسی صرفاً در دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی ستاد بهزیستی کشور برگزار می‌گردد.

الف- اعضای کمیته:

۱. مدیر کل معاونت مشاوره و امور روان‌شناختی
۲. کارشناس مسئول مراکز مشاوره معاونت مشاوره و امور روان‌شناختی ستاد (دبیر کمیته)
۳. دو نفر دکترای روانشناسی بالینی، سلامت یا عمومی

۴. یک نفر روانپزشک

ب- شرایط اعضای کمیته:

۱. متخصص اعصاب و روان، دکترای روانشناسی در گرایش‌های بالینی، سلامت و یا عمومی (گرایش روانشناسی عمومی در صورتی مورد قبول است که موضوع رساله دکترای وی در حوزه سلامت جنسی باشد).

۲. سابقه کار در حیطه سلامت جنسی حداقل به مدت ۳ سال
۳. داشتن گواهی معتبر در خصوص گذراندن دوره‌های مرتبط با سلامت جنسی
۴. داشتن حداقل دو مقاله در مجلات علمی معتبر و یا فعالیت پژوهشی در زمینه سلامت جنسی
- ج- شرح وظایف کمیته:

۱. ارزیابی توانمندی‌های علمی و عملی متقاضیان
۲. ارزیابی قابلیت‌های عمومی و تخصصی متقاضی در مدیریت خدمات مرکز سلامت جنسی
۳. تعیین شاخص مصاحبه‌های استاندارد در کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی کشور
۴. امتیازدهی به متقاضی تاسیس و مسئول فنی
۵. رسیدگی به شکایات مطروحه از استان‌ها و مراجعان
۶. تبصره ۱: چنانچه پس از تایید صلاحیت علمی در کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی کشور، بیماری‌های روانی جنسی یا روانی مزمن فرد برای اعضای کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی محرز گردد، اجازه فعالیت وی در تمامی مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی لغو می‌گردد.

ماده ۵- شرایط و مدارک لازم برای صدور موافقت اصولی و صدور و تمدید پروانه فعالیت صاحب امتیاز مرکز

الف) اشخاص حقیقی

علاوه بر شرایط و مدارک مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، رعایت موارد ذیل نیز الزامی است:

- ۱- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های ذیل:
روانشناسی در گرایش‌های بالینی، سلامت، عمومی، مشاوره خانواده، خانواده‌درمانی، متخصص اعصاب و روان (روانپزشک)، همراه با ارائه پروانه مطب.

تبصره ۱: لازم است مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد یا کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های فوق مرتبط باشد. (به غیر از روانپزشک).

تبصره ۲: متخصصین اعصاب و روان، اورولوژی و زنان و زایمان با ارائه پروانه مطب در صورت نیاز مراجعان به درمان می‌توانند در روزهای تعیین‌شده در مرکز حضور داشته باشند.

۲- کسب حداقل ۱۲۵ امتیاز از موارد ذکرشده از جدول شماره یک «امتیازبندی جهت موسسین و مسئولین فنی و مراکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی».

۳- دارا بودن حداقل ۳۰۰ ساعت تجربه (عملی و آموزشی) در زمینه سلامتجنسی قبل و بعد از کسب مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری مورد تایید سازمان بهزیستی که از مراکز مشاوره معتبر دریافت شده است.

تبصره ۳: در جدول امتیازات، به این تجربه عملی نیز امتیاز تعلق می‌گیرد.

۴- تاییدیه سلامت روان از کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی الزامی است.

۵- ارائه تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی کشور مبنی بر دارا

بودن صلاحیت عمومی و قابلیت‌های مداخلاتی

۶- دارا بودن شماره نظام و پروانه صلاحیت حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره

۷- سابقه تاهل

۸- برای تمدید پروانه فعالیت گذراندن دوره‌های آموزشی حضوری و غیرحضوری تخصصی مرتبط مورد تایید سازمان بهزیستی منطبق با سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) سالانه به مدت ۷۲ ساعت (معادل ۹ روز کارگاه ۸ ساعته) ضروری است.

تبصره ۴: صدور مجوز جهت افراد دارای معلولیت جسمی-حرکتی و افراد کم‌بینا/نابینا و کم‌شنوا/ناشنوا بلامانع است؛ مشروط بر اینکه این معلولیت‌ها محدودیتی در اجرای وظایف صاحب امتیاز در ماده ۶ ایجاد نکند.

(ب) اشخاص حقوقی:

- در صورتی که متقاضی شخص حقوقی باشد، علاوه بر شرایط مندرج برای

اشخاص حقیقی و دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)،

می‌بایست دارای شرایط ذیل نیز باشد:

۱- اهداف اساسنامه مرتبط با فعالیتهای مشاوره و ارتقای سلامت روان و در چارچوب اساسنامه‌های مورد تایید سازمان بهزیستی باشد.

۲- ضروری است حداقل دو نفر از اعضا دارای مدرک دکتری یا کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، سلامت یا عمومی باشند و همچنین یکی از این دو نفر می‌بایست عضو هیات‌مدیره نیز باشد.

۳- دارا بودن تجارب کاری و گذراندن دوره‌های تخصصی جهت هر دو نفر ضروری است.

ماده ۶ - شرح وظایف صاحب امتیاز مرکز

- ۱- مدیریت مالی مرکز
- ۲ - عقد قرارداد با همکاران مرکز تامین حقوق کلیه کارکنان و مسئول فنی طبق توافقات انجام شده
- ۳- پاسخگویی به ادارات دولتی در زمینه مسائل مالی و اداری مرکز
- ۴- معرفی مسئول فنی واجد شرایط
- ۵- نظارت بر حضور و حسن انجام وظیفه مسئول فنی بدون دخالت در مسایل علمی و تخصصی
- ۶- رعایت کلیه استانداردها، معیارها، موازین، مقررات، قوانین، بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌های مرتبط
- ۷- تامین نظرات مسئول فنی منطبق با معیارهای تخصصی بر اساس دستورالعمل‌ها و استانداردهای ابلاغی سازمان بهزیستی
- ۸- در صورتی که صاحب امتیاز، مسئول فنی نباشد مستندسازی تعاملات تخصصی صاحب امتیاز و مسئول فنی و بازخوردهای تخصصی و عمومی ارائه شده و اقدامات انجام گرفته الزامی است.
- ۹- همکاری با مسئول فنی در زمینه به‌کارگیری یا قطع همکاری با مشاورین **تبصره ۱:** برای به‌کارگیری مشاورین نظر مثبت هر دو نفر مسئول فنی و صاحب امتیاز لازم است. برای قطع همکاری نظر هر یک از دو نفر کافی و لازم الاجراست. چنانچه نظر مسئول فنی در این خصوص تامین نشود می‌تواند دلایل خود را مبنی بر عدم همکاری مشاور مربوطه کتبا به سازمان بهزیستی اعلام نماید.

۱۰- انجام مکاتبات رسمی و اداری با سازمان بهزیستی یا سایر ادارات و نهادها در حوزه وظایف مربوطه

۱۱- بهره‌مندی از توان تخصصی بخش غیردولتی در جهت ارتقا و گسترش فعالیت‌های مرکز

۱۲- تایید گزارش‌های فنی مرکز و پذیرفتن مسئولیت حقوقی آن

۱۳- تغییر یا برکناری مسئول فنی صرفاً در قالب شرایط مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) امکان‌پذیر می‌باشد و صاحب امتیاز می‌بایست هرگونه جابه‌جایی و تغییر مسئول فنی و پرسنل را کتبا به سازمان بهزیستی اعلام نماید.

۱۴- تهیه فایل الکترونیکی و نسخه چاپی قراردادهای حقیقی و حقوقی مرکز (اعم از پرسنل و...)

۱۵- صاحب امتیاز می‌تواند برخی یا کلیه وظایف خود را به فرد دیگری تفویض کند ولی در هر صورت مسئولیت پاسخگویی در حوزه وظایف صاحب امتیاز به سازمان بهزیستی و سایر ادارات مرتبط، با خود ایشان خواهد بود.

تبصره ۲: صاحب امتیاز فقط در صورت دارا بودن شرایط ذکرشده در این دستورالعمل می‌تواند خود به‌عنوان مسئول فنی مرکز نیز پروانه دریافت نماید.

۱۶- صاحب امتیاز مرکز می‌بایست کلیه نیروهای مرکز مشاوره را در سامانه سنترز سازمان بهزیستی ثبت نماید و در صورت تغییر نیروها، تغییرات بلافاصله در سامانه سنترز اعمال گردد.

ماده ۷- شرایط و مدارک لازم جهت صدور و تمدید پروانه مسئول فنی مرکز

علاوه بر شرایط و مدارک مندرج در دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، دارا بودن شرایط ذیل نیز الزامی است:

۱- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد یا دکترای مورد تایید وزارت علوم یا بهداشت در یکی از رشته‌های ذیل:

روانشناسی در گرایش‌های بالینی، سلامت و عمومی، مشاوره خانواده، خانواده‌درمانی، دارندگان مدرک دکترای سلامت، متخصص اعصاب و روان (روانپزشک).

تبصره ۱: لازم است مدرک تحصیلی مسئول فنی در هر دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد یا کارشناسی ارشد و دکتری در یکی از رشته‌های فوق مرتبط باشد.

تبصره ۲: گرایش روانشناسی عمومی در صورتی مورد قبول است که موضوع رساله دکترای وی در حوزه سلامت جنسی باشد.

تبصره ۳: دارندگان مدرک دکتری از رشته‌های ذکرشده در بند یک همین ماده، از آرایه مدرک کارشناسی مرتبط معافند.

۲- حداقل تجربه عملی مورد تایید سازمان بهزیستی (۳۰۰ ساعت) از مراکز مشاوره معتبر

۳- کسب ۲۴۶ امتیاز از موارد ذکرشده در جدول شماره یک «امتیازبندی جهت موسسین و مسئولین فنی و مشاوران مراکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی».

۴- ارائه تاییدیه سلامت روان از کمیته گزینش علمی ستاد کشور

۵ - ارائه تعهد کتبی مبنی بر عدم فعالیت همزمان در مرکز دیگری به‌عنوان مسئول فنی.

۶- ارائه تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی کشور مبنی بر دارا بودن صلاحیت عمومی برای مسئول فنی مرکز

۷- دارا بودن پروانه صلاحیت حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و شماره نظام

۸- برای تمدید پروانه مسئول فنی گذراندن سالانه ۷۲ ساعت (معادل ۹ روز کارگاه ۸ ساعته) دوره‌های آموزشی تخصصی مورد تایید سازمان بهزیستی منطبق بر سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) ضروری است.

تبصره ۴: صدور مجوز جهت افراد دارای معلولیت جسمی-حرکتی بلامانع است.

تبصره ۵: تجربه کار عملی قبل و بعد از کسب مدرک کارشناسی ارشد یا دکتری مورد تایید است.

ماده ۸ - شرح وظایف مسئول فنی

۱- اجرای استانداردها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌های ابلاغی از طرف سازمان بهزیستی

۲- رعایت ضوابط حرفه‌ای و اخلاقی در مرکز

۳- تایید صلاحیت علمی نیروهای تخصصی مرکز مطابق دستورالعمل گزینش علمی و تایید سلامت روان همکاران متخصص مرکز با هماهنگی با صاحب امتیاز (در حیطه فعالیت تخصصی اعلام‌شده از طرف صاحب امتیاز)

۴- نظارت بر استانداردها و فعالیت مشاوران و روان‌شناسان شاغل به کار در مرکز از جنبه علمی و اخلاقی، رعایت مرزهای حرفه‌ای و نحوه ارجاع مراجعان.

۵- حضور فعال مسئول فنی در مرکز که برنامه مشخص آن (ساعات و روزهای حضور مسئول فنی) در تابلو اعلانات مرکز در معرض دید مراجعان نصب گردد. ساعات حضور مسئول فنی به صورت کتبی به اطلاع ناظر سازمان بهزیستی در استان نیز برسد.

تبصره ۱: مرخصی طولانی مدت مسئول فنی مطابق با آیین نامه داخلی ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت خواهد بود.

۶- مسئول فنی ملزم است حضور خود را در دفتر یا سیستم الکترونیکی حضور و غیاب مرکز ثبت نماید.

۷- تعیین ناظر تخصصی (سوپروایزر) برای نظارت بر عملکرد تخصصی مشاوران مرکز، در صورت تشخیص ضرورت این امر و نظارت بر حسن انجام کار ناظران تخصصی توسط مسئول فنی انجام می‌پذیرد.

تبصره ۲: منظور از ناظر تخصصی مشاوره است که از نظر علمی و تجربه کاری قادر به ارزیابی علمی سایر مشاوران بر اساس فرم‌های طراحی و ارسال شده از سازمان بهزیستی کشور می‌باشد.

۸- مدیریت داخلی مرکز و رسیدگی به گردش مالی مرکز (در صورت تفویض از سوی موسس).

۹- مسئولیت تخصصی پرونده کلیه مراجعان بر عهده مسئول فنی می‌باشد و نوع نظارت در این خصوص (به صورت تصادفی) به تشخیص وی می‌باشد. لازم به ذکر است ثبت نظرات تخصصی در حداقل یکسوم پرونده‌ها در هفته به همراه تاریخ، ذکر نام و امضای مسئول فنی الزامی است.

۱۰- ارایه بازخوردهای شفاهی یا کتبی به مشاوران و صاحب امتیاز مرکز در مواقع لزوم.

۱۱- مسئول فنی موظف است در حیطه وظایف تعریف شده در این دستورالعمل در صورت لزوم با سازمان بهزیستی مکاتبه نماید.

۱۲- نظارت بر رعایت تعرفه ابلاغ شده از سوی سازمان بهزیستی کشور

۱۳- شرکت در جلسات، همایشها و دوره های آموزشی اعلام شده از سوی سازمان بهزیستی

۱۴- رسیدگی به شکایات مطرح شده از سوی مراجعین و نیروی انسانی شاغل در مرکز در حوزه مسایل تخصصی مرتبط با خدمات مشاوره ای و روانشناختی

۱۵- قطع همکاری با مشاوران و متخصصان مرکز و اعلام این موضوع به سازمان بهزیستی همراه با ذکر علت (ظرف مدت ۴۸ ساعت).

تبصره ۳: برای قطع همکاری با متخصصان نظر موافق صاحب امتیاز ضروری نیست. در صورت قطع همکاری با متخصصین، اعلام جایگزین الزامی می باشد.

۱۶- نظارت بر ورود اطلاعات به سامانه آماری مشاوره طبق آخرین ویراست ابلاغی کتابچه نظام طبقه بندی، شماره گذاری و تعاریف اختلالات و مشکلات روانی-اجتماعی سازمان بهزیستی

۱۷- برگزاری جلسات هم افزایی برای موسس، مشاوران و روانشناسان حداقل ماهی یکبار

۱۸- برگزاری جلسات هم اندیشی جهت پیشبرد اهداف مراکز و بررسی مشکلات با موسس و مشاوران و روانشناسان حداقل هر سه ماه یکبار

۱۹- همکاری با ناظرین سازمان بهزیستی، رفع مشکلات مرکز طبق موارد اعلامی توسط ناظرین، گزارش تخلفات به صاحب امتیاز جهت رفع مشکلات.

۲۰- ارایه گزارش تخلف صاحب امتیاز یا عدم تامین نظرات تخصصی مسئول فنی توسط ایشان به سازمان بهزیستی

۲۱- عدم ارائه اطلاعات یا عدم دسترسی به فایلها و اطلاعات مورد نیاز مراجعین در زمان بازدید ناظرین سازمان بهزیستی از مصادیق تخلفات محسوب می گردد.

۲۲- نظارت بر تکمیل پرونده مراجعان و نتایج حاصل از مداخلات تخصصی و نحوه ارجاع

۲۳- ثبتنام در سامانه آموزش مداوم مشاوران و روانشناسان (LMS) و نظارت بر ثبتنام نیروهای تخصصی مرکز در این سامانه

۲۴- ارسال لیست روانشناسان مطابق دستورالعمل به سازمان بهزیستی

۲۵- حضور مشاوران در مرکز بدون تاییدیه و معرفی به سازمان تخلف محسوب می‌شود. همچنین حضور پرسنل غیرتخصصی در مرکز به‌عنوان مشاور نیز تخلف محسوب می‌گردد.

۲۶- برقراری ارتباط‌های ضروری با ارگان‌های امنیتی از جمله نیروی انتظامی، فتا و... در صورت لزوم

ماده ۹- شرایط متخصصین مرکز

شرایط متخصصین مرکز:

۱- کسب ۱۹۶ امتیاز از موارد ذکرشده جدول شماره یک «امتیازبندی جهت موسسین و مسئولین فنی و مشاوران مراکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی».

۲- حداقل ۱۰۰ ساعت تجربه عملی در زمینه سلامت جنسی از متخصصین مشکلات و اختلالات جنسی که دارای مدارک و مجوز رسمی می‌باشند.

۳- ارائه تاییدیه کمیته ارزیابی سازمان بهزیستی کشور

حداقل نیروی انسانی مرکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی:

۱- یک نفر مسئول فنی طبق شرایط ذکرشده در همین دستورالعمل.

۲- دو نفر کارشناسی ارشد یا دکترای رشته‌های روانشناسی در گرایش‌های بالینی، سلامت و عمومی، مشاوره خانواده، خانواده‌درمانی، دارندگان مدرک دکترای سلامت، متخصص اعصاب و روان.

تبصره ۱: ارائه مدارک در دو مقطع تحصیلی مرتبط ضروری است؛ یعنی لازم است هر دو مقطع در یکی از گرایش‌های روانشناسی یا مشاوره باشد.

۳- یک نفر روانپزشک (در صورتی که مسئول فنی مدرکی به غیر از روانپزشکی داشته باشد).

ماده ۱۰- فضای فیزیکی و تجهیزات مورد نیاز

۱- حداقل فضای فیزیکی برای مرکز:

- ۱- زیربنای بالاتر از ۶۰ متر
- تبصره ۱:** در مناطق کم برخوردار زیربنای ۴۵ متر مورد قبول می باشد.
- ۲- دو اتاق مناسب جهت ارائه خدمات تخصصی
- ۳- سالن انتظار و پذیرش اولیه
- تبصره ۲:** این سالن می‌تواند در مواقعی که مراجعه به مرکز وجود ندارد، به عنوان اتاق مشاوره گروهی یا کارگاه آموزشی مورد استفاده قرار گیرد و در مناطق کم‌برخوردار طبق شرایط موجود اقدام شود.
- تبصره ۳:** رعایت اصول مناسب‌سازی جهت سهولت تردد افراد دارای محدودیت‌های حسی و حرکتی ضرورت دارد و ترجیحاً مراکز مشاوره در مکان‌هایی راه اندازی گردد که اصول مناسب‌سازی جهت تردد معلولین، جانبازان، سالخورده‌گان، ... رعایت شده باشد.
- تبصره ۴:** اختصاص فضای فیزیکی معرفی‌شده برای دریافت پروانه فعالیت مرکز مشاوره به فعالیت‌های دیگر مشاوره ضروری است با مجوز کتبی از سازمان بهزیستی کشور باشد.
- تبصره ۵:** فعالیت دو مرکز مشاوره در دو شیفت جداگانه در یک فضای فیزیکی به شرط اعلام کتبی ساعات کاری به بهزیستی استان بلامانع است.

۲- تجهیزات مورد نیاز:

- ۱- آزمون‌های تخصصی
- ۲- کتاب‌های تخصصی
- ۳- سیستم رایانه‌ای کامل به همراه پرینتر و خط اینترنت
- ۴- میز و صندلی برای مشاوران و مراجعان به تعداد مورد نیاز
- ۵- وسایل دفتری به تعداد مورد نیاز
- ۶ - حداقل یک خط تلفن مستقل
- ۷ - کپسول آتش‌نشانی

۸- یک دستگاه آبخوری

۹- محل مناسب و محفوظ جهت نگهداری پرونده‌ها به تعداد مورد نیاز (فایل‌های قفل‌دار) و کدبندی پرونده‌ها

۱۰- امکانات مرتبط با تهویه، دما و نور

۱۱- وجود سرویس بهداشتی با امکانات بهداشتی (اعم از مواد شوینده، خشک کن برقی، دستمال کاغذی، سطل زباله)

ماده ۱۱- ضوابط نظارت و رسیدگی و برخورد با تخلفات و شکایات

نظارت بر عملکرد مرکز مطابق با دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) می‌باشد.

ماده ۱۲ - انحلال مرکز

انحلال مرکز مطابق با دستورالعمل مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶) و بر عهده کمیسیون ماده ۲۶ استان می‌باشد.

ماده ۱۳ - مقررات عمومی

علاوه بر مقررات عمومی مندرج در مراکز و موسسات غیردولتی (ماده ۲۶)، رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

۱- تعطیل موقت مرکز از سوی موسس بایستی با هماهنگی و موافقت کمیسیون ماده ۲۶ استان و با رعایت شرایط زیر صورت پذیرد:

الف - همه مرکز در صورت تعطیلی طولانی‌مدت (بیش از یک ماه) موظفانند اولاً به مدت حداقل یک ماه قبل از تعطیلی موضوع را به اطلاع مراجعین برسانند و مداخله درمانی با مراجعین خود را پایان داده یا به نزدیکترین کلینیک تحت نظارت سازمان بهزیستی ارجاع دهند.

تبصره ۱: حق انتقال پرونده‌ها مگر با رضایت مراجع به مرکز دیگر وجود ندارد.

۲- درج عناوین خدمات مرکز منحصر به خدمات ذکرشده در ماده سوم این دستورالعمل می‌باشد و درج هرگونه خدمت دیگری بر روی تابلو تخلف محسوب می‌شود.

۳- نصب تابلو در محل درب ورودی مرکز می‌بایست مطابق دستورالعمل همگون‌سازی ماده ۲۶ صورت پذیرد. چنانچه مرکز در ساختمانی قرار گرفته است که ابعاد خاصی جهت تابلو در نظر گرفته شده است رعایت استاندارد تابلو آن ساختمان مانعی ندارد.

۴- مرکز موظف است برای کلیه مراجعان پرونده تشکیل داده و مشخصات و کلیه سوابق، یافته‌های بالینی و شرح خدمات درمانی ارائه‌شده به آنها را مطابق فرم‌های ارسالی از دفتر مشاوره و امور روان‌شناختی نگهداری و در سامانه آماری مشاوره درج نماید. پرونده و سوابق مراجعان دور از دسترس سایر مراجعه‌کنندگان و پرسنل به‌طور محرمانه نگهداری شود.

۵- تعرفه‌های ابلاغ‌شده از طرف سازمان بهزیستی برای خدمات مورد ارائه در مرکز بایستی در معرض دید مراجعان نصب شده باشد.

۶- اسامی کلیه پرسنل تخصصی، موسس و مسئول فنی در مرکز بایستی در معرض دید مراجعان نصب شده باشد.

۷- در صورت مواجهه با آیین‌نامه‌ها، مکاتبه‌ها، موازین و مانند آنها که از مراجع مختلف غیر از سازمان بهزیستی برای مرکز صادر یا ارسال می‌شود، مرکز موظف است موضوع را از بهزیستی استان کتباً استعلام و تقاضای رفع ابهام نماید.

۸- پس از اعطای پروانه، نصب ساعات فعالیت مرکز در معرض دید مراجعان الزامی است.

۹- مراکز صرفاً در صورتی که مراجع تعیین وقت قبلی انجام داده باشد می‌توانند ۵۰ درصد حق جلسه مشاوره را به عنوان پیش پرداخت دریافت نمایند. چنانچه مراجع یک روز قبل از جلسه تعیین شده وقت خود را کنسل نماید مبلغ پرداخت شده قابل استرداد است؛ ولی چنانچه بدون کنسلی و اطلاع به مرکز، برای مشاوره مراجعه ننموده باشد مبلغ پرداخت شده قابل استرداد نیست.

۱۰- انتشار آگهی تبلیغاتی که موجب گمراهی بیماران یا مراجعین گردد از سوی مرکز ممنوع بوده و استفاده از عناوین مجعول و خلاف حقیقت روی

تابلو و سربرگ و یا دادن وعده‌های فریبنده، جرم تلقی شده و با متخلفین برابر مقررات قانونی رفتار خواهد شد.

ماده ۱۴- نحوه امتیازدهی جهت موسس، مسئول فنی و مشاوران

حداقل امتیاز کسب‌شده برای متقاضی تاسیس مرکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی تخصصی سلامت جنسی (موسس) برابر است با ۱۲۵ امتیاز که شامل حداقل ۶۸ امتیاز آموزشی (۴۰ درصد از کل امتیاز آموزشی)، ۵ امتیاز پژوهشی (۵ درصد از کل امتیاز پژوهشی) و ۱۲ امتیاز درمانی (۲۰ درصد از کل امتیاز درمانی) و ۴۰ امتیاز از مصاحبه علمی (۱۰۰ درصد امتیاز تاییدیه کمیته ارزیابی) می‌باشد.

حداقل امتیاز کسب‌شده برای مسئول مرکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی برابر است با ۲۴۶ امتیاز که شامل حداقل ۱۱۹ امتیاز آموزشی (۷۰ درصد از کل امتیاز آموزشی)، ۴۵ امتیاز پژوهشی (۵۰ درصد از کل امتیاز پژوهشی)، ۴۲ امتیاز درمانی (۷۰ درصد از کل امتیاز درمانی) و ۴۰ امتیاز از مصاحبه علمی (۱۰۰ درصد امتیاز تاییدیه کمیته ارزیابی) می‌باشد.

حداقل امتیاز کسب‌شده برای مشاور شاغل در مرکز مشاوره تخصصی سلامت جنسی برابر است با ۱۹۶ امتیاز که شامل حداقل ۱۰۲ امتیاز آموزشی (۶۰ درصد از کل امتیاز آموزشی) و ۱۸ امتیاز پژوهشی (۲۰ درصد از کل امتیاز پژوهشی)، ۳۶ امتیاز درمانی (۶۰ درصد از کل امتیاز درمانی) و ۴۰ امتیاز از مصاحبه علمی (۱۰۰ درصد امتیاز تاییدیه کمیته ارزیابی) می‌باشد.

ماده ۱۵- این دستورالعمل در ۱۵ ماده و ۲۲ تبصره تدوین شده است که پس از ابلاغ قابل اجرا خواهد بود.

پیوست ها

جدول امتیازبندی متقاضیان تاسیس و مسئولین فنی مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی تخصصی سلامت جنسی

موضوع	ردیف	شاخص	امتیاز	حداکثر امتیاز	توضیحات	امتیاز دریافتی
آموزشی	۱	مقطع تحصیلی	مدرک دکتری ۳۰ امتیاز مدرک کارشناسی ارشد ۲۵ امتیاز	۳۰		
	۲	شرکت در کارگاه های آموزشی مرتبط	به ازای هر ۸ ساعت کارگاه آموزشی: ۲ امتیاز	۳۲	کارگاه های برگزار شده در انجمن های علمی معتبر ملی و بین المللی، مراکز دانشگاهی و سایر مراکز مورد تایید سازمان بهزیستی	
	۳	برگزاری کارگاه های آموزشی مرتبط	ب ازای هر ۸ ساعت کارگاه آموزشی: ۲ امتیاز	۳۲		
	۴	تالیف کتاب با موضوع مرتبط	هر کتاب ۶ امتیاز	۲۴		
	۵	ترجمه کتاب با موضوع مرتبط	هر کتاب ۴ امتیاز	۲۰		
	۶	عضویت در هیات علمی دانشگاه ها	مربی: ۳ امتیاز، استادیار: ۶ امتیاز دانشیار: ۹ امتیاز، استاد: ۱۲ امتیاز	۱۲		

				دارا بودن پروانه فعالیت حرفه‌ای از سازمان نظام پزشکی یا سازمان نظام روانشناسی	۷	
		۱۰	به ازای هر توصیه‌نامه: ۵ امتیاز	توصیه‌نامه علمی- اخلاقی از اساتید هیات علمی دانشگاه‌ها یا مسئولین فنی مراکز تخصصی سلامت جنسی	۸	
		۱۰	مقاله ISI: ۳ امتیاز مقاله علمی- پژوهشی: ۲ امتیاز مقاله علمی- ترویجی: ۱ امتیاز	تالیف مقاله ISI، علمی-پژوهشی، علمی-ترویجی	۱	پژوهشی
		۳۰	به ازای هر ۵۰ ساعت نظارت: ۱۰ امتیاز	همکار اجرایی در پژوهش‌های مرتبط با سلامت جنسی	۲	
		۳۰	به ازای هر ۵۰ ساعت نظارت: ۱۰ امتیاز	همکار علمی در پژوهش‌های مرتبط با سلامت جنسی	۳	
		۲۰	برای پایان‌نامه مرتبط در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد: ۵ امتیاز برای پایان‌نامه مرتبط در مقطع تحصیلی دکتری: ۱۵ امتیاز	اخذ پایان‌نامه‌های مرتبط	۴	

		۳۰	به ازای هر ۱۰۰ ساعت: ۱۵ امتیاز	نظارت بالینی (کارورزی)	۱	درمانی
		۳۰	به ازای هر ۱۰۰ ساعت کار عملی: ۱۰ امتیاز	تجربه عملی در این حوزه (به غیر از کارورزی)	۲	
		۴۰		تایید کمیته ارزیابی سازمان از نظر علمی و عملی و سلامت روانی		
۳۶۰			جمع امتیازات			

فرم نظارت بر مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی غیردولتی

استان : شهر : تاریخ بازدید :

آدرس و شماره تلفن : مشخصات مرکز :

نام مرکز مشاوره :	نوع مرکز :	روزهای کاری :	ساعت کار :
نام موسس :	رشته و مدرک تحصیلی :	تاریخ صدور پروانه فعالیت :	تاریخ اعتبار :
نام مسئول فنی :	رشته و مدرک تحصیلی :	تاریخ صدور پروانه مسئول فنی :	تاریخ اعتبار :

موضوع	شاخص	بله	خیر
وضعیت اداری	نصب پروانه فعالیت مرکز در معرض دید مراجعان		
	نصب پروانه مسئول فنی در معرض دید مراجعان		
	نصب تعرفه ابلاغی در معرض دید مراجعان		
	نصب لیست اسامی مشاوران و تحصیلات و برنامه کاری آنان در معرض دید مراجعان		
	محافظت از اطلاعات پرونده مراجعین (غیرقابل دسترسی افراد غیرمرتبط)		
	وجود فرم‌های آماری طبق فرم ارسالی معاونت مشاوره		
	استفاده از سامانه آماری مشاوره (CRM)		
	بایگانی نامه‌ها، مکاتبات		
	وجود کد ده رقمی مشاوره تلفنی		

			توضیحات
		حضور مستمر مسئول فنی در مرکز	نیروی انسانی
		وجود نیروهای تخصصی طبق دستورالعمل	
			توضیحات

وضعیت پذیرش	وضعیت وقت‌دهی (موارد اورژانسی، فاصله زمانی بین جلسات)	
	وجود دفتر وقت‌دهی و اسامی مراجعان	
	ثبت میزان وجه دریافتی (برای تشخیص اینکه آیا مطابق تعرفه است یا خیر)	
	پذیرش مراجعان دارای یاری‌برگ و مستندات	
توضیحات		
فرآیند سنجش (بر اساس پرونده‌ها)	وجود پرونده فردی برای مراجعین طبق فرمت پرونده ارسالی معاونت مشاوره	
	وجود شرح حال مراجع، ثبت تاریخ مراجعه، تشخیص اولیه مشکل	
	ثبت مداخلات مشاوره‌ای	
	بررسی پرونده‌های روانسنجی توسط مسئول فنی مرکز	
	وجود مستندات ارجاع	
	پیگیری وضعیت درمان توسط مشاور یا مددکار	
توضیحات		

مشاوره فعالیت‌های مشاوره		مشاوره فردی
		مشاوره گروهی
		آموزش گروهی به مراجعان
توضیحات		
آموزش		برگزاری جلسات درون‌گروهی (هم‌آموزی) مشاوران و مسئول فنی
		برگزاری جلسات گزارش مورد (case report)
توضیحات		

تهیه‌کننده: کارشناس مسئول شهرستان

تاییدکننده: کارشناس ناظر استان